

Oslo kommune
Byrådsavdeling for finans og næring

Nærings- og handelsdepartementet
Forsknings- og innovasjonsavdelingen
Postboks 8014 Dep

0030 Oslo

Dato: 14.01.2011

Deres ref:

Vår ref (saksnr):
200904335-20

Saksbeh:

Arkivkode:
941

EVALUERINGEN AV INNOVASJON NORGE – HØRING

I forbindelse med at Nærings- og handelsdepartementet (NHD) har fått gjennomført en ekstern evaluering av Innovasjon Norge (IN), ber departementet om kommentarer til de anbefalinger og konklusjoner som fremkommer i evalueringen. Det bes spesielt om kommentarer til hvordan selskapet oppnår sitt hovedmål og sine delmål, samt vurderinger knyttet til sammensettingen av selskapets tjenester, tilgjengelighet for brukerne og samfunnsmessige effekter av selskapets virksomhet.

INs hovedmål er å fremme bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling i hele landet og utløse distrikters og regioners næringsmessige muligheter gjennom å bidra til innovasjon og økt internasjonalisering i næringslivet, og styrke profilen av Norge og norsk næringsliv internasjonalt. IN skal også bidra til næringsutvikling på regionale forutsetninger.

Evaluator peker på at ressursandelen knyttet til innovasjonsrettede virkemidler til bedrifter i sentrale strøk er betydelig lavere enn sysselsettingen i sentrale strøk tilsier, og at færre geografiske og sektormessige bindinger i tilgjengelige virkemidler vil gjøre det enklere for IN å fremme de mest innovative prosjektene. Det går frem av evalueringen at INs lån og tilskudd i langt større grad er fordelt til de mindre sentrale kommuner enn bedriftsmassen i utgangspunktet skulle tilsi. Evaluator mener det er grunnlag for å hevde at både IN og deres oppdragsgivere oppfatter næringsutvikling på regionale forutsetninger både som et prioritert hensyn og en hjemmel for virkemidler som fremmer regional utvikling, selv om formålet ikke er innovasjon, internasjonalisering eller profilering.

Oslo kommune mener det er behov for en langt større andel til innovasjon i sentrale strøk, og vil understreke viktigheten av at IN kan vise til de samme ambisjonene for alle prosjekter, uavhengig av geografi. Hvert enkelt virkemiddel bør utvikles slik at det er åpent for bedrifter fra hele landet.

Oslo kommune mener at en beskjeden bruk av innovasjonsrettede virkemidler i sentrale strøk i forhold til mindre sentrale strøk er medvirkende til svekket måloppnåelse for innovasjonsrettede virkemidler. Av de samlede tilsagn om lån og tilskudd fra IN i 2009 utgjorde mottagerne i Oslo ikke mer enn 3,8 %.

Landsdekkende virkemidler i form av landsdekkende etablererstipend, innovasjonslån, programmer og utviklingstilskudd utgjorde i 2009 til sammen 1,756 milliarder. Oslos andel av disse ordningene utgjorde 195,9 millioner, som utgjør ca. 11 %. I tillegg kommer ordningen med forsknings- og utviklingskontrakter, som anses som det mest attraktive virkemiddelet for Oslo. Det ble på landsbasis bevilget 398 millioner til forsknings- og utviklingskontrakter i 2009. Oslos andel av disse kontraktene utgjorde vel 86 millioner, som utgjør 21,6 %.

Totalt sett utgjorde nevnte ordninger for Oslos del 282 millioner i 2009. Innovasjon Norges tall for Oslo viser imidlertid en total sum på 372 millioner. Dette beløpet inneholder imidlertid ordninger som omfatter spesielle bevilgninger til Romania og Bulgaria og landsomfattende programmer som er registrert under Oslo, men som omfatter flere områder enn Oslo.

Både den totale rammen for landsdekkende midler og de midler som ellers tilkom Oslo i 2009 var høyere enn tidligere år grunnet finanskrisen. Oslos andel av næringsrettede virkemidler fra staten er således svært lav.

I evalueringen av Innovasjon Norge på oppdrag fra Nærings- og handelsdepartementet pekes det på at ressursandelen knyttet til innovasjonsrettede virkemidler til bedrifter i sentrale strøk er betydelig lavere enn sysselsettingen i sentrale strøk tilsier, og at færre geografiske og sektormessige bindinger i tilgjengelige virkemidler trolig vil gjøre det enklere for Innovasjon Norge å få fram de mest innovative prosjektene. Innsatsen står heller ikke i forhold til Oslonæringslivets FoU-utgifter, som utgjør ca. 27 % av landets FoU-utgifter i næringslivet. Oslo kommune vil arbeide for at nasjonale virkemidler i langt høyere grad kan tildeles etter nasjonal konkurranse. Dette vil gi positive ringvirkninger for hele landet.

Det er ønskelig å få til et mye tettere samarbeid mellom næringsliv og FoU/kunnskapsmiljøene for å øke innovasjonsrettet virksomhet. Oslo alene står for en betydelig vekst i kunnskapsintensive næringer. Når det gjelder IN som pådrivende utviklingsaktør, er det ikke minst viktig å finansiere nettverksaktiviteter som fremstår som utløsende for regional innovasjon eller annen verdiskapende dynamikk, i tett dialog med ulike utviklingsaktører i regionen. IN som kunnskapsorganisasjon må derfor være en sentral deltager i det regionale partnerskapet.

Forskningsparkens inkubatorvirksomhet har vært et viktig tilbud til Oslos tidligfasebedrifter. Oppstartsselskaper med utspring fra forsknings- og utdanningsinstitusjoner tilbys finansiering, veiledning og nettverkstjenester.

I statsbudsjettet for 2011 ble dagens ordning med inkubatorstipend fra Innovasjon Norge som har eksistert i 10 år, fjernet. En fjerning av inkubatorstipendet er svært negativt for entreprenører og gründere lokalisert i en inkubator. Innovasjon Norge har hittil tildelt denne type stipend bevilget over statsbudsjettet. Oslos andel var i fjor ca. 3 mill. kr. Når disse midlene nå faller vekk, vil det klart svekke gründernes muligheter til å lykkes, stikk i strid med nasjonale og regionale målsettinger når det gjelder å tilby inkubatorstjenester, kompetanse- og veiledningstjenester og kommersialisering av forskning og ideer for å øke antallet av lønnsomme etableringer.

Det bevilges totalt 1,48 mrd. over statsbudsjettet til landets fylkeskommuner. For 2011 er Oslo blitt tildelt 11,5 mill. kr i regionale utviklingsmidler, som utgjør 0,78 %. Av dette beløpet er 2,5 mill. satt av til den statlige delen av Interregprogrammet. Oslo kommune kan benytte beskjedne

9 mill. til annen regional utvikling. Bortfallet av inkubatorstipend over statsbudsjettet på 3 mill. medfører at våre entreprenører og gründere mister en verdifull mulighet til å få hjelp i startfasen.

INs aktivitet innenfor delmålene internasjonalisering og profilering har i stor grad form av rådgivning, kontaktskapende aktiviteter, formidling av kunnskap, iverksettelse av kampanjer og annet. Virkemidlene til profilering er primært organisering av norske stands på internasjonale messer og utstillinger, samt organiseringen av næringsrelasjoner mot aktuelle markeder. Oslo kommune har i likhet med andre fylkeskommuner/fylkeskommunale selskaper opparbeidet seg kompetanse på dette området, og det er av stor viktighet å styrke samarbeidet med IN om felles profileringstiltak for Osloregionen, basert på en forpliktende deltagelse fra regionens næringsliv. Oslo kommune mener også det er viktig at IN settes i stand til å en systematisk og målrettet satsing som kan bidra til at utenlandsk næringsliv etablerer ny virksomhet eller investerer i Norge. Det vil også være viktig å få vurdert om INs utekontorer er hensiktsmessig organisert og lokalisert med hensyn til internasjonalisering av regionens næringsliv.

Evaluatør peker på at innsatsen for profilering av norsk reiseliv i de senere år har økt betydelig i tråd med politiske mål. Det pekes på at den offentlige profileringsinnsatsen bør evalueres i forhold til om innsatsen faktisk bidrar til økt verdiskaping, og om profileringen øker omfanget av reiselivsvirksomheter med avkastning minst på nivå med øvrig næringsliv. Oslo kommune imøteser den bebudede utvikling av bedre indikatorer som bedre enn nå fanger opp effekten av profileringsinnsatsen. Det er også viktig at Oslo kommune som største innfallsport for landets turisme gis en fremtredende plass i den nasjonale profileringen av reiselivet. At landets hovedstad også fremstår som et attraktivt turistmål internasjonalt i nasjonale kampanjer, vil styrke markedsføringen av Norge som besøksmål.

Med hilsen

Øystein Sjøtveit
byråd for nærings- og eierskapspolitikk

[Godkjent og ekspedert elektronisk](#)